

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Ing. Silvií Svobodovou v právní věci

žalobkyně: **Y. K.**
státní příslušnost Ukrajina

zastoupená advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti žalobkyně o poskytnutí dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti žádosti,

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 9. 2. 2026 z důvodu nepřijatelnosti její žádost o poskytnutí dočasné ochrany, zaevidovanou pod č. j. OAM-0343200/DO-2026, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením její žádosti o poskytnutí dočasné ochrany ze dne 9. 2. 2026, zaevidované pod č. j. OAM-0343200/DO-2026.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč, a to do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobkyně JUDr. Veroniky Pupalové, advokátky.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. V České republice požádala o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 65/2022 Sb.“). Žádost žalobkyně ze dne 9. 2. 2026 žalovaný zaevidoval pod č. j. OAM-0343200/DO-2026.
2. Žalobkyně se žalobou podanou dne 7. 4. 2026 u Městského soudu v Praze (dále jen „soud“) domáhala ochrany před nezákonným zásahem, který spatřovala v tom, že jí žalovaný její žádost o poskytnutí dočasné ochrany č. j. OAM-0343200/DO-2026 vrátil jako nepřijatelnou ve smyslu § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb., neboť žalobkyně je nebo byla držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě EU nebo Schengenského prostoru (na S.) a bylo učiněno prohlášení podle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. (dále jen „zásah“). Nepřijatelnost žalovaný vyznačil přímo v tiskopisu žádosti. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného byl nezákonný. Zároveň požadovala, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením její žádosti o poskytnutí dočasné ochrany.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobkyně v podané žalobě krom skutečností již rekapitulovaných shora v bodech 1. a 2. rozsudku namítala nezákonnost postupu žalovaného, který – přestože žalobkyně se dočasné ochrany dříve udělené s. orgány vzdala – posoudil její žádost jako nepřijatelnou. Žalobkyně poté v žalobě obsáhle odkázala na řadu rozsudků správních soudů, včetně rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyni bylo vydáno povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany na S., což žalobkyně sama potvrdila v tiskopisu žádosti. Žalobkyně sice v žalobě uvedla, že se dočasné ochrany udělené jí s. orgány vzdala, tento údaj však (alespoň prozatím) nekoresponduje s údaji evidovanými v platformě pro výměnu informací o žadatelích a držitelích dočasné ochrany. Pro naplnění důvodu nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. je pak dle žalovaného stěžejní, že žalobkyně dočasnou ochranu v jiném členském státě získala. Žalovaný v této souvislosti odkázal na § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. a uvedl, že oznámení o riziku vyčerpání kapacit dle tohoto ustanovení zveřejnil a dne 25. 8. 2025 odeslal Evropské komisi. Aplikované ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. je dle názoru žalovaného souladné s unijním právem. K tomu žalovaný zopakoval totožné argumenty, které již mnohokrát přednesl v jiných skutkově obdobných řízeních o žalobách na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu z důvodu nepřijatelnosti, jimiž zpochybňoval judikaturu, která dospěla k nezákonnosti jeho postupů dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

5. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) přezkoumal tvrzený zásah, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).
6. Žaloba je přípustná. Závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, bod [26], a rozsudku Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ze dne 27. 2. 2025, C-753/23, ve věci *Krasiliva*, k otázce přípustnosti je třeba bez dalšího vztáhnout i na věci týkající se nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb.
7. Žaloba byla podána včas ve smyslu § 84 odst. 1 s. ř. s.
8. O podané žalobě rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci s takovým postupem souhlasili (souhlas žalobkyně byl v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. presumován). Soud neshledal potřebu nařídít jednání ani za účelem provádění dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně u žalovaného podala a kterou jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby tak záleží na zodpovězení právní otázky.
9. Po posouzení věci samé soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
11. V posuzované věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí byla již v minulosti dočasná ochrana udělena v jiném členském státě Evropské unie. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu vrátil žalobkyni jako nepřijatelnou.
12. Klíčovou otázkou je, zda žalovaný použil institut nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. v rozporu s právem EU, či nikoli. Soud připomíná, že dle § 5 odst. 1 zákona č. 65/2022 Sb. je žádost o poskytnutí dočasné ochrany nepřijatelná, jestliže
 - c) je podána cizincem, který o *dočasnou* nebo *mezinárodní ochranu* požádal v *jiném členském státě* Evropské unie,
 - d) je podána cizincem, kterému *byla udělena dočasná* nebo *mezinárodní ochrana* v *jiném členském státě* Evropské unie,
 - f) je podána cizincem, který *je* nebo *byl držitelem dočasné ochrany* v *jiném členském státě* Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.

13. Jakkoli v nynější věci se soud zabývá nepřijatelností žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb., na tento důvod nepřijatelnosti je třeba – i s ohledem na jeho vymezení – nahlížet ve smyslu dosavadní judikatury k důvodům nepřijatelnosti dle písm. c) a d). Ostatně i žalovaný omezuje většinu svých argumentů na to, že z práva EU nelze dovodit právo žadatelů přemístit se do jiného členského státu (sekundární pohyb).
14. Jelikož je zjevné, že si žalovaný dosud neosvojil závěry dosavadní judikatury k nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb., soud mu i v kontextu nynějšího případu připomíná již citovaný rozsudek SDEU ve věci *Krasilova*, na nějž Nejvyšší správní soud navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2025 č. j. 1 Azs 174/2024-42 a č. j. 1 Azs 336/2024-42, a mnoha dalších, v nichž podrobně posoudil (ne)soulad § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb. s unijním právem a své závěry strukturovaně a přesvědčivě odůvodnil. I když žalovaný konstantně polemizuje se závěry dubnové judikatury, během několika posledních měsíců nevznesl racionální a závažné konkurující důvody, které by ji vyvrátily (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2025, č. j. 1 Azs 111/2025-34 z 17. 7. 2025, bod [17] a násl.).
15. Ty samé výtky, které žalovaný repetitivně snášel proti závěrům ustálené judikatury stran institutu nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb., přitom provází i nynější případ. Přestože žalovaný shledal nynější žádost nepřijatelnou dle nového důvodu nepřijatelnosti, na posouzení žaloby plně dopadají východiska dřívější dubnové judikatury. Ta se uplatní zejména s ohledem na konstrukci § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb., který stejně jak nepřijatelnost dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. z věcného přezkumu diskvalifikuje žádosti cizinců, již *jsou* nebo *byli* držiteli dočasné ochrany v jiném členském státě EU (*první podmínka*). K této samostatné původní (byť formulačně upravené) podmínce [oproti § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb.] pak v podobě nepřijatelnosti dle písm. f) přibyla další nová (svou povahou kumulativní) podmínka, aby žádosti o dočasnou ochranu, která splnila první podmínku, předcházelo také oznámení podle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., kterým Ministerstvo vnitra zpraveno Evropskou komisí o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a o potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy (*druhá podmínka*).
16. Nejdříve stručně *k první podmínce*. První část § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. představuje pouze přeformulované a sloučené podmínky nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 65/2022 Sb. Dle stanoviska soudu tedy nadále zůstává klíčovým, že cizinci (žadatelé) vzniká nárok na přiznání dočasné ochrany již na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně¹, pokud splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382². Současně s tím žadateli vzniká také nárok zvolit si hostitelský členský stát. Nebude-li pak vůči němu uplatněn čl. 11 směrnice o dočasné ochraně, vzniká mu rovněž právo přemístit svůj pobyt do jiné zvolené členské země EU. Jinak by výluka z aplikace čl. 11 směrnice o dočasné ochraně postrádala smysl. Jde-li o teze žalovaného, jak vykládat čl. 15 a 26 směrnice o dočasné ochraně, soud odkazuje např. na rozsudek Městského soudu v Praze

¹ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími

² Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, kterými je Česká republika vázána

ze dne 12. 12. 2025, č. j. 9 A 116/2025 - 26, body [24] a [25]. Čl. 15 představuje minimální standard a čl. 26 lze uplatnit jen se souhlasem dotčeného žadatele (srov. i recitál 12 směrnice o dočasné ochraně). Skutečnost, že směrnice o dočasné ochraně skutečně blíže neupravuje konkrétní případy druhotného pohybu žadatelů, neznamená, že jej zakazuje, jak mylně namítá žalovaný. Jakkoli se tomu žalovaný brání, žádost o dočasnou ochranu není správní orgán oprávněn vrátit jako nepřijatelnou z toho důvodu, že žadatel již předtím požádal o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany nebo že mu již jiný členský stát EU takové povolení udělil.

17. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států *Temporary Protection Platform* (TPP) jako osoba, která měla udělenou dočasnou ochranu (ia) nebo stále disponuje povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany (tp) v jiném členském státě EU, je povinen takovou žádost přijmout a vést o ní řádné správní řízení. V rámci řízení je povinen poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, tedy ke dni rozhodování správního orgánu, trvá. Pokud by dočasná ochrana v jiném členském státě trvala, žalovaný musí takového žadatele poučit o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu žalovaný poskytne potřebnou součinnost.
18. Žalovaný nevyvrátil závěry judikatury, dle nichž žalobkyně mohla opětovně žádat o dočasnou ochranu v ČR. V důsledku toho, že žalobkyni vrátil žádost jako nepřijatelnou, vůbec neřešil okolnosti získání či ztráty předchozí získané dočasné ochrany. Dle stanoviska soudu žalobkyni svědčí právo volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného nemohla realizovat (k tomu podrobněji viz již odkazovanou judikaturu).
19. Na právě uvedeném nic nemění ani „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež nabylo účinnosti 13. 8. 2025 (k tomu podrobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2025, č. j. 1 Azs 126/2025-28, bod [11] a násl., a na něj navazující judikatura, např. již shora citovaný rozsudek č. j. 9 A 116/2025 - 26, body [26] až [30]). Podstatné je, že z aktualizací prováděcího rozhodnutí ani z jeho preambule neplyne, že by členský stát mohl žádost mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelnou bez toho, aby ji „propustil“ k věcnému posouzení.
20. Konečně *k druhé podmínce*. V důsledku novely č. 314/2025 Sb., která do zákona č. 65/2022 Sb. vložila § 5 odst. 1 písm. f), žalovaný mohl od 3. 9. 2025 jako nepřijatelnou shledat žádost, pokud cizinec je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3.

21. Podle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. zašle Ministerstvo vnitra Evropské komisi *oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob. Oznámení podle věty první zveřejní Ministerstvo vnitra na svých internetových stránkách.*
22. Podle čl. 25 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně členské státy *přijímají osoby oprávněné požadovat dočasnou ochranu v duchu solidarity Společenství. Vyjádří číselně nebo v obecných rysech, jaká je jejich kapacita pro přijetí těchto osob. Tyto informace se zařadí do rozhodnutí Rady uvedeného v článku 5. Po přijetí tohoto rozhodnutí mohou členské státy prostřednictvím oznámení Radě a Komisi oznámit další kapacity pro přijetí. Tyto informace se bez prodlení předají UNHCR. Dle odst. 3 téhož ustanovení platí, že pokud počet osob oprávněných požadovat dočasnou ochranu překročí v důsledku náhlého a hromadného přílivu kapacitu pro přijetí uvedenou v odstavci 1, posoudí Rada neprodleně situaci a přijme vhodná opatření včetně doporučení, aby daným členským státům byla poskytnuta další pomoc.*
23. Soud předesílá, že tuto druhou podmínku aktivují správní orgány, konkrétně žalovaný, a to tím, že Evropské komisi doručí oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob.
24. Koncipováním nového důvodu nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. měl zákonodárce v úmyslu překonat závěry dubnové judikatury (srov. stenoprotokol 140. schůze PSP ČR ze dne 29. 5. 2025, pozměňovací návrh poslance Petra Letochy). Tento záměr zákonodárce se však podle přesvědčení soudu mýlí účinkem. Zatímco závěry dosavadní judikatury bezvýhradně platí pro první podmínku dle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb., nová druhá podmínka spočívající v oznámení dle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. není – ve světle práva EU – sama o sobě způsobilá založit nepřijatelnost žádosti.
25. Oznámení dle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. určené Evropské komisi se svou povahou *blíží* oznámení dle čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně. Jak již uvedl zdejší soud v rozsudku ze dne 21. 10. 2025, č. j. 17 A 123/2025-26, jde o žádost členského státu o pomoc, která má být zajištěna prostřednictvím či ve spolupráci s orgány EU. Tato žádost je politickým (nikoli právním) aktem, z něhož bez dalšího nelze dovozovat legislativní důsledky, tedy ztrátu práva držitelů dočasné ochrany na druhotný pohyb. Soud nadto nepominul, že oznámení dle § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb. je oznámením *o riziku vyčerpání kapacit*, nikoli oznámením *o překročení kapacit* (srov. znění čl. 25 odst. 3 směrnice o dočasné ochraně). Čl. 25 odst. 3 směrnice předpokládá, že Rada neprodleně posoudí situaci a přijme vhodná opatření či doporučení. Neumožňuje členskému státu, aby sám z vlastní iniciativy omezil práva, která žadateli plynou ze směrnice a z prováděcích rozhodnutí. Pokud směrnice o dočasné ochraně nepočítá s tím, že by oznámení členského státu o tom, že byla překročena jeho kapacita, mělo jakékoli přímé důsledky pro žadatele o dočasnou ochranu, nemůže takový důsledek v podobě vytvoření „nepřekročitelné procesní brány“ založit politický akt v podobě oznámení o pouhém riziku překročení kapacity (argument *a maiori ad minus*). Alespoň prozatím tento nový důvod nepřijatelnosti nenachází oporu v právu EU, které stanoví *minimální* požadavky stran dočasné ochrany. V právu EU tedy nemůže vyvolávat ani žádné právní účinky. Proto nemůže být zákonným ani postup žalovaného, který v rozporu s právem EU použil § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s novým § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb.

26. Nadto soud poukazuje na to, že § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. zjevně arbitrárně rozlišuje mezi těmi žadateli, kteří žádají o dočasnou ochranu poprvé, a těmi, kteří se dožadují svého práva druhotného pohybu. Dopady tohoto postupu pak nedůvodně tíží zejména ty žadatele, kteří k datu podání žádosti již (nadto z vlastní vůle) nedisponovali povolením k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státu.
27. Se zřetelem ke shora uvedeným závěrům nemohl zákonodárcem nově vložený a žalovaným využitý důvod nepřijatelnosti žádosti zvrátit bytelné základy dubnové judikatury. Shora vyložené důvody brání tomu, aby se žalovaný zvoleným způsobem vymanil z prostředí vlády práva, které závazně vykládají soudy, a s využitím nového důvodu, jenž je však shodně jako předchozí nezpůsobilé důvody vázán na tutéž podmínku, nadále plošně odmítal žádosti pro jejich nepřijatelnost namísto jejich věcného posouzení v řízení. V prostředí směrnice o dočasné ochraně a prováděcích rozhodnutí Rady, které velí k solidaritě členských států EU s Ukrajinou a jejími občany [mimo jiné recitál 4 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382], žalovaný svými opakovanými pokusy o nepřijetí stovek či tisíců žádostí o dočasnou ochranu vystavuje celou ČR podezření ze soustavného nerespektování práva EU.
28. Soud pro úplnost doplňuje, že správní soud je vázán podstatou žalobního návrhu (vymezením zásahu), nikoli jeho doslovným zněním. Správní soud nemůže zamítnout zásahovou žalobu jen proto, že žalobce nevyjádřil svůj požadavek právně bezchybně, je-li zřejmé, čeho chce dosáhnout. To znamená, že soud může výrok rozsudku formulovat odlišně od znění žalobního návrhu, musí však setrvat v mezích § 87 odst. 2 s. ř. s. a šetřit podstatu zásahu (srov. body [181] a [182] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2023, č. j. 9 As 116/2022-166, č. 4459/2023 Sb. NSS., nebo bod [28] rozsudku kasačního soudu ze dne 27. 8. 2014, č. j. 2 As 35/2014-109).

IV. Závěr a náklady řízení

29. Vzhledem ke shora uvedenému soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že vrátil žalobkyni její žádost o poskytnutí dočasné ochrany jako nepřijatelné, byl nezákonný. Žalovanému současně zakázal pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením její žádosti. Žalovaný tak zejména nebude moci odmítnout přijmout žádost žalobkyně ze stejného důvodu. K dalšímu postupu soud odkazuje zejména na bod [78] již citovaného rozsudku NSS ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42.
30. Právní názor vyslovený v tomto rozsudku je pro žalovaného závazný. Závaznost výroku rozsudku plyne přímo ze zákona (§ 54 odst. 6 s. ř. s.). Platí přitom, že rozsudek je individuální právní akt, jímž soud vrchnostenským způsobem vyslovuje svůj právní názor; tato forma rozhodnutí je tudíž závazná jako celek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2008, č. j. 2 Afs 67/2008-112). Nejvyšší správní soud též vysvětlil, že výrok rozsudku ve věci žaloby proti nezákonnému zásahu „je třeba vykládat v návaznosti na odůvodnění rozsudku“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2022, č. j. 6 As 237/2021-56). V bodě 33 právě citovaného rozsudku je vysvětleno, že zavázal-li správní soud žalovaného k určitému postupu za určitých podmínek, je žalovaný povinen se tohoto postupu držet. Opačný závěr by popíral smysl a význam zásahové žaloby.
31. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci samé úspěšná, má proto právo na náhradu nákladů řízení. Náklady sestávají

z odměny za zastupování žalobkyně právní zástupkyní, která ve věci učinila dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby), přičemž za každý z nich jí náleží částka 4 620 Kč [§ 9 odst. 5, § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu]. Dále zástupkyni žalobkyně přísluší náhrada hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 450 Kč za každý úkon. Jelikož právní zástupkyně žalobkyně ani na výzvu soudu nedoložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, soud při rozhodování o nákladech řízení vycházel z toho, že plátcem této daně není. Celkem tedy žalobkyni náleží na náhradě nákladů řízení částka 10 140 Kč [$2 \times 4\,620 + 2 \times 450$], kterou je žalovaný povinen zaplatit žalobkyni do jednoho měsíce od právní moci rozsudku k rukám její právní zástupkyně (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.). Pro pořádek soud uvádí, že od soudního poplatku byla žalobkyně osvobozena ex lege dle § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je kasační stížnost přípustná (§ 102 s. ř. s.). Nepřípustná je však taková kasační stížnost, na niž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s. Kasační stížnost se podává ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 5. května 2026

Mgr. Ing. Silvie Svobodová v. r.
samosoudkyně